

VALSTS PIRMS VALSTS

*Latvijas teritorija agrīni modernā laikmeta politiskajā
dimensijā 16.–18. gadsimtā*

*Das Territorium Lettlands in der politischen
Dimension der Frühen Neuzeit vom 16. bis zum
18. Jahrhundert*

Latvijas Simtgades jubilejai veltītā starptautisko zinātnisko
konferenču cikla trešā konference

Rīga, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Ziedoņa zāle

2018. gada 20.–22. septembris

Die dritte internationale wissenschaftliche Konferenz aus dem
Zyklus dem hundertsten Jubiläum Lettlands gewidmeter Konferenzen

Rīga, Nationalbibliothek Lettlands, Ziedonis Saal

20.–22. September 2018

Konferences programma

Konferenzprogramm

20. septembris / 20. September

19.00 – 20.00 Ātrijā
Ievada pasākums. Publiskis priekšlasījums / Vortrag

Mārtiņš Boiko (Rīga)
Baltische Aufklärung und katholische Reformation im Spiegel der Wandlungen der traditionellen Musik / Baltijas apgaismība un katoļu reformācija tradicionālās mūzikas pārvērtību spogulī

21. septembris / 21. September

9.00 – 9.30 **konferences dalībnieku reģistrācija / Teilnehmerregistrierung**

9.30 – 9.50 **konferences atklāšana / Eröffnung der Konferenz**

Profesors Indriķis Muižnieks, Latvijas Universitātes rektors /
Rektor der Universität Lettlands

Andris Vilks, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors /
Direktor der Nationalbibliothek Lettlands

Plenārsēde / Plenum

9.50 – 11.50 **Sēdi vada / Moderator: Pauls Daija**

Valda Kļava (Rīga)
Agrie jaunie laiki Latvijas valstiskuma ģenēzes kontekstā / Die Frühe Neuzeit im Kontext der Entstehung der lettischen Staatlichkeit

Māra Grudule (Rīga)
Vācieši, poļi, zviedri un krievi: nospiedumi un koeksistence latviešu 16.–18. gadsimta literatūrā / Deutsche, Polen, Schweden und Russen: Spuren und Nebeneinander in der lettischen Literatur des 16.–18. Jahrhunderts

Aleksandrs Ivanovs (Daugavpils)
Latvijas historiogrāfija un Latvijas vēsture 16.–18. gadsimtā: jautājums par „reālas” pagātnes aizvietošanu ar metavēsturi / Historiographie Lettlands und Geschichte Lettlands im 16.–18. Jahrhundert: die Frage nach dem Ersatz der “realen” Vergangenheit mit einer Metageschichte

11.50 – 12.20 **Kafijas pauze / Kaffeepause**

1. sēde / Sektion 1

12.20 – 13.50 **Sēdi vada / Moderator: Ralph Tuchtenhagen**

Matthias Asche (Potsdam)
Reichstreue und Kaiserferne? Überlegungen zum Verhältnis Livlands zum Reich aus verfassungsgeschichtlicher Perspektive / Uzticība impērijai un distancēšanās no ķeizara? Apsvērumi par Livonijas attieksmi pret impēriju no konstitucionālās vēstures skatupunkta

Steffen Braun (Potsdam)
Zwischen Anspruch und Wirklichkeit Livland als Verhandlungsgegenstand auf den Reichstagen (1525–1582) / Starp pretenzijām un realitāti: Livonija kā tēma reihstāgu pārrunās (1525–1582)

13.50 – 14.45 **Pusdienas / Mittagessen**

2. sēde / Sektion 2

14.45 – 16.15 **Sēdi vada / Moderator:** Matthias Asche

Boguslaw Dybas (Wien-Toruń)
Neue Staaten oder Provinzen. Die (süd)livländischen Gebiete im Rahmen der polnisch-litauischen Adelsrepublik / Jaunas valstis vai provinces? Inflantija Polijas-Lietuvas muižnieku republikas sastāvā

Pawel Jeziorski (Toruń)
Die Beteiligung des polnisch-livländischen Adels am politischen Leben des polnisch-litauischen Staates im 18. Jahrhundert am Beispiel der führenden Adelsfamilien von der Woiwodschaft Livland (Województwo Inflanckie, Polskie Inflanty) / Inflantijas muižniecības līdzdalība Polijas-Lietuvas valsts dzīvē 18. gadsimtā: vadošo Inflantijas vojevodistes (poļu Inflantijas) dižciltīgo dzimtu piemērs.

16.15 – 16.45 **Kafijas pauze / Kaffeepause**

3. sēde / Sektion 3

16.45 – 18.15 **Sēdi vada / Moderator:** Aleksandrs Ivanovs

Mārīte Jakovļeva (Rīga)
Šķietamība vai realitāte: Polijas-Lietuvas un Kurzemes hercogistes vasaļattiecības 17. gadsimtā / Schein oder Realität: kurländisch-polnische Lehenverhaeltnisse im 17. Jahrhundert

Justyna Prusinowska (Poznań)
Centra un perifērijas attiecības Polijas, Kurzemes un Latgales kultūras kontaktos / Polnische, kurländische und lettgallische Kulturkontakte: zwischen Zentrum und Peripherie

22. septembris / 22. September

4. sēde / Sektion 4

10.00 – 11.30 **Sēdi vada / Moderator:** Māra Grudule

Ralph Tuchtenhagen (Berlin)
Die rechtliche Stellung Livlands und der Stadt Riga im Rahmen des schwedischen Konglomeratstaats 1621–1710 / Vidzemes un Rīgas tiesiskais statuss Zviedrijas konglomerātvalsts sastāvā (1621–1710)

Jonas Nordin (Stockholm)
Sweden's Baltic provinces: the administrative middle way / Zviedrijas Baltijas provinces: administratīvais vidusceļš

11.30 – 12.00 **Kafijas pauze / Kaffeepause**

5. sēde / Sektion 5

12.00 – 13.30 **Sēdi vada / Moderator:** Ulrike Plath

Gvido Straube (Rīga)

Vidzemes zemnieks un zviedru reformas – ieguldījums latviešu nācijas tapšanā? / Der livländische Bauer und die schwedischen Reformen – ein Beitrag zum Werden der lettischen Nation?

Stefan Donecker (Wien)

Barbaria nostra. Die Wahrnehmung Livlands durch die gelehrten Eliten des schwedischen Reiches / Barbaria nostra. Vidzemes tēls Zviedrijas izglītotajās aprindās

13.30 – 14.30 **Pusdienas / Mittagessen**

6. sēde / Sektion 6

14.30 – 16.45 **Sēdi vada / Moderator:** Gvido Straube

Ināra Klekere (Rīga)

16. gadsimta beigu un 17. gadsimta dzejojumi par Rīgu un Jelgavu: reģiona un valstiskuma refleksijas / Dichtungen über Riga und Mitau am Ende des 16. Jahrhunderts und im 17. Jahrhundert: Reflexionen zur regionalen und staatlichen Zugehörigkeit

Ulrike Plath (Tallinn)

Die Vereinigung des zerstückelten Volkskörpers als deutsches Projekt? Deutscher völkischer Diskurs im Baltikum des 18. Jahrhunderts / Sadalītās tautas apvienošana kā vāciešu plāns? Vācu tautiskais diskurs Baltijā 18. gadsimtā

Kristīne Ante (Prāga - Rīga)

Baltijas guberņu konfesionālā savdabība kā vietējo autonomiju stiprinošs faktors 18. gadsimtā / Die konfessionelle Eigenart der baltischen Gouvernements als stärkender Faktor der lokalen Autonomie im 18. Jahrhundert

16.45 – 17.15 **Kafijas pauze / Kaffeepause**

Noslēgums / Abschluss

17.15 – 18.15 **Sēdi vada / Moderator:** Pauls Daija

Jānis Krēsliņš (Stockholm)

Miesa ir viena, bet tai daudz locekļu: par saziņu telpu noturību un sadrumstalotību Baltijas jūras reģionā / Das Fleisch ist eins, er hat jedoch viele Glieder: über die Ausdauer und Fragmentierung des Kommunikationsraums der Ostseeregion